

Her er et eksempel på et debatindlæg – målrettet fagbladet Folkeskolen

Opgave: Find 5 vigtige informationer

1. skriv et kort referat ud fra de 5 informationer med egne ord

Skal vi dæmpe børnene i frikvarteret? En debat om støjniveauet i skolegården

Af: [Navn], lærer og medlem af Danmarks Lærerforening

Lyden af glade børn i skolegården har i generationer været symbolet på en velfungerende skole. Men i dag er der voksende debat om, hvorvidt støjniveauet i frikvarteret er blevet for højt – både for børn og voksne. Flere pædagogiske eksperter peger på, at konstant høj lyd påvirker børns trivsel og læring negativt. Men skal vi virkelig begynde at regulere børns leg for at skabe et mere

1 "arbejdsmiljøvenligt" frikvarter?

Frikvarteret som arbejdsplads – også for de voksne

Det er værd at minde om, at frikvarteret ikke er en pause for alle. Lærere og pædagoger har gårdvagter og udfylder deres tilsynspligt i et arbejdsmiljø, hvor decibelmåleren ofte når op på niveauer, man normalt forbinder med fabrikshaller. En **2. undersøgelse fra Arbejdstilsynet (2022)** viser, at længerevarende udsættelse for støj over 80 dB kan give stress, koncentrationsbesvær og i værste fald høreskader. Når vi sammenligner med andre arbejdspladser, virker det paradoksalt, at vi ikke stiller samme krav til støjreduktion i skolegården som i en åben kontorarbejdsplads.

Børns behov for fri leg – og pædagogisk frihed

På den anden side er det netop i frikvarteret, børnene får afløb for den energi og kreativitet, som skolelivet stiller i bero i klasselokalet. Leg er ikke bare rekreation – det er læring, social dannelse og mental ventilation. Pædagogiske eksperter som Dion Sommer og Bo Hejlskov Elvén advarer mod at "overregulere" børns adfærd, da det kan skade både deres trivsel og deres udvikling af sociale færdigheder. Fri leg, også den vilde og højlydte, har en vigtig plads i barndommen.

En international sammenligning

Flere lande har eksperimenteret med løsninger, der forsøger at finde en balance. I Holland og Schweiz har man indført **3. "stille zoner"** i skolegården, hvor børn frivilligt kan vælge et roligere frikvarter. I Japan lægger mange skoler vægt på ro og disciplin, også i pauserne, men her følges det op af længere udendørsaktiviteter efter skoletid. I Finland, som ofte fremhæves for sin skolemodel, er frikvartererne mange og hyppige – men skolegårdene er også fysisk indrettet med zoner til både aktiv og rolig leg, hvilket naturligt spreder lydniveauet ud.

For en mere målrettet styring

Et centralt argument for at styre børns adfærd mere i frikvarteret handler om inklusion og trivsel. Ikke alle børn trives i kaos. For børn med særlige behov, angst eller sensoriske udfordringer kan frikvarteret være en larmende kampzone. Ved at skabe strukturerede lege eller zoner, hvor forskellige aktiviteter finder sted, kan man tilgodese flere behov. Flere skoler i Danmark har allerede gode erfaringer med "aktivitetsbånd" eller "legepatruljer", hvor voksne faciliterer lege, som både engagerer og dæmper støjniveauet.

At være imod regulering

Kritikere vil dog hævde, at for meget **4. regulering kan føre til en steriliseret barndom**, hvor børn ikke længere lærer at håndtere konflikter, kedsomhed eller fri leg. Der er også en risiko for, at det bliver endnu en opgave, der lander på læreres og pædagogers skuldre – uden de nødvendige ressourcer. Endelig er der en grundlæggende værdi i, at børn får lov til at larme og leve – det er en del af deres måde at eksistere på.

Hvor går balancen?

Måske er det ikke et spørgsmål om *enten* fri leg *eller* styring – men snarere om at tilbyde valgmuligheder. Kan vi skabe fysiske og pædagogiske rammer, der rummer både den vilde og den stille leg? Skal vi måle støjniveauer i skolegårde og tage dem lige så alvorligt som på andre arbejdspladser? Og tør vi spørge børnene selv, hvordan de oplever deres frikvarter?

Konklusion

Støjniveauet i frikvarteret er ikke bare et spørgsmål om lyd, men om trivsel, inklusion og arbejdsmiljø. Det er vigtigt, **5. at vi som fagpersoner tager debatten alvorligt** – uden at miste blikket for børnenes behov og ret til frihed. Målet må være en skolegård, hvor både børn og voksne kan trives – sammen.

Kilder:

- Arbejdstilsynet. (2022). *Støj på arbejdspladsen: Grænseværdier og sundhedseffekter*.
- Dion Sommer (2019). *Barndommens pædagogik – legens betydning for læring*.
- Bo Hejlskov Elvén (2021). *Adfærdsproblemer i skolen*.
- OECD (2020). *Education at a Glance – International School Environments*.

1. "arbejdsmiljøvenligt" frikvarter?

2. Undersøgelse fra Arbejdstilsynet (2022) viser, at længerevarende udsættelse for støj over 80 dB giver stress, koncentrationsbesvær og høreskader

3. "stille zoner"

4. at regulering kan føre til en steriliseret barndom

5. at vi som fagpersoner tager debatten alvorligt

Skriv med egne ord: →

Støjniveauet i skolefrikvarterene er til debat, hvor der samlines med miljøet på en, hvilken som helst arbejdsplads, hvor man har undersøgt, hvad støj over 80 dB gør ved mennesker, der udsættes for den støj over længere tid. Nogle lande har lavet områder i skolegården, hvor der ikke må larmes.

Modstanderne af en styring af børnenes adfærd, mener, at det er at "pakke børnene ind i vat".

Teksten taler for, at man bør tage støjen alvorlig med baggrund i eksperternes vurdering af miljøet.

